

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА
СВОЈОЈ ДУХОВНОЈ ДЕЦИ
О ВАСКРСУ 2023. ГОДИНЕ

ПОРФИРИЈЕ

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ

ПРАВОСЛАВНИ АРХИЕПИСКОП ПЕЋКИ, МИТРОПОЛИТ БЕОГРАДСКО-КАРЛОВАЧКИ И ПАТРИЈАРХ СРПСКИ, СА СВИМ АРХИЈЕРЕЈИМА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ, СВЕШТЕНСТВУ, МОНАШТВУ И СВИМ СИНОВИМА И КЋЕРИМА НАШЕ СВЕТЕ ЦРКВЕ: БЛАГОДАТ, МИЛОСТ И МИР ОД БОГА ОЦА, И ГОСПОДА НАШЕГА ИСУСА ХРИСТА, И ДУХА СВЕТОГА, УЗ РАДОСНИ ВАСКРСЊИ ПОЗДРАВ:

ХРИСТОС ВАСКРСЕ!

*И ушавши у гроб, видеше младића обучена
у белу хаљину где седи са десне стране и уплашише се.
А он им рече: Не плашите се! Исуса тражите
Назаретјанина, распетог. Устаде, није овде;
ево места где га положише (Мк 16, 5 – 6).*

Радујемо се данас, драга духовна децо наша, радујемо се и прослављамо Празник над празницима, Васкрсење Господа и Спаса нашега Исуса Христа из мртвих. Радујемо се и прослављамо зато што смо, као некада жене мироносице, чули речи анђела: „Не плашите се!” Радујемо се и прослављамо Васкрсење Господа Христа јер нам више од осам столећа Бели анђеоске фреске у Милешеву Светога Саве показује празан гроб и говори: „Устаде, није овде!” Радујемо се јер нас упркос свим приликама и неприликама прате крупне и мирне рашке очи Белог анђела – најлепше, највољеније и најславније фреске створене у нашем роду – говорећи нам да Исус Назаретјанин, на крст Распети, устаде из гроба.

Радујемо се и прослављамо Христово Васкрсење јер „Отац благоизволи да се у Њему настани сва пуноћа и да кроз Њега измири све са Собом..., и оно што је на земљи и оно што је на небесима” (Кол 1, 19 – 20). Радујемо се и прослављамо победу над победама, јер се у Распетој и Васкрслој од ропства смрти – којој се кроз грех покорила – саставља, спасена, свеколика твар! Радујемо се и прослављамо Васкрсење Господа Христа јер, чинећи то, добијамо залог сопствене победе над оковима смрти и свету благовестимо радост живота!

То је, браћо и сестре, вера Цркве Православне коју нам открива милешевски Бели анђеоски фрески, показујући нам празан гроб Христов, уз поруку: „Не плашите се!” Бог је те речи охрабрења говорио у најразличитијим околностима појединачних и народних искушења, распећа и невоља. „Будите слободни и храбри, и не бојте се и не плашите се..., јер Господ Бог твој иде с тобом, неће одступити од тебе, нити ће те оставити”, говорио је Израилју преко Мојсија (Понз 31, 6). И поновио је то Новом Израилју кроз

Јединороднога Сина Који је чудесно, ходећи по таласима, пришао лађи са апостолима и умирио узбуркано море: „Не бојте се, ја сам, не плашите се!” (Мк 6, 50). У најстрашнијем тренутку живота једног старешине јеврејске синагоге, који се звао Јаир и коме је кћи умирала, Господ Исус Христос је, такође, рекао: „Не бој се! Само веруј!” Јер, вера која прожима и осмишљава животни пут, која соковима благодатне снаге храни свеколико људско биће, уистину може све.

То нам најбоље показује јеванђелска повест о неисцрпној вери и поверењу у Христа четворице људи који су намерили да учине све што је њима било могуће како би Бог учинио оно што је људима немогуће, тојест чудо, и исцелио њиховог неверујућег болесног пријатеља. Никаква спољашња препрека није могла да их заустави у њиховој намери да одузетог принесу Христу (Мк 2, 1 – 5). Њихова је вера била толика да су због немогућности да Господу приђу од мноштва света окупљеног око куће у којој је Он лечио људе, болесника Христу принели разградивши кров и спутивши га. Сви ови догађаји потврђују снагу заједничког подвига, снагу молитве Цркве. Вера неколико људи који имају поверење у Христа јесте сила која помаже и онима слабашнима у вери, а понекад и онима који вере немају. Управо због снажне вере у Њега, у Његову љубав и коначни суд, Васкрсли Господ је био и са нашим прецима када су падали и поново устајали, када су туговали и радовали се, када су сеобама по светским беспућима, распињани и урањани у историје других народа.

Сетимо се, драга децо духовна, библијске повести о Содому и Гомору. Насупрот пустињи око Мртвог мора, ти градови су у наводњеној и зеленој јорданској долини имали обличје рајских станишта. Међутим, та напредна и привлачна цивилизација била је далеко од рајске. Житељи ових градова били су огрезли у бестидан живот, стран човековој боголикости и мрзак Богу. Господ је најавио да ће уништити ове градове како њихова мочвара греха не би прогутала остале људе. „Хоћеш погубити и праведнога с неправедним?” – вапио је праведни праотац Авраам и Господа молио да ове градове поштеди ако у њима нађе бар педесет праведника. Али када ни десет праведних душа није пронашао у њима, Господ је Содом и Гомор предао разорењу и пропасти.

Библијска истина о Содому и Гомору важи и данас. Економски и сваки други напредак је свакако важан за друштва у којима наш народ живи, али је неупоредиво важније духовно здравље нашег народа, она снажна, саборна вера у Господа Распетог и Васкрслога која осмишљава наше свеколико народно биће. Од вере у Васкрсење Христово и Јеванђеље Његово зависе наше животне вредности, култура, етос, идентитет. Христос је вером четворице исцелио онога који је услед греха био духовно и телесно парализован. Господ би спасао и Содом и Гомор да је имао на кога да се ослони, да је било људи који би, попут оне четворице у Јеванђељу, били спремни да снагом вере и поверења у Христа, снагом молитве, помогну свом пријатељу. Овим примерима Васкрсли Господ нас кроз уста Цркве подсећа да су наша животна прегнућа благословена и плодотворна само ако су утемељена на заједничкој вери и свему што из ње извире, на молитви и подвигу, на љубави и нади. Само онда када је Христос на првом месту, све ће бити на свом месту. Без тога су сва наша стремљења узалудна. „Ако Господ (на темељима вере) не буде градио дом, узалуд се муче који га граде; ако Господ (на темељима вере) не буде чувао град, узалуд не спава стражар” (Пс 127, 1) – певао је цар Давид. Знали су то и кроз историју својим животима и страдањима посведочили многи праведници, разумевши снагу вере и стварност Божјег присуства у свету. Само уколико имамо снажну веру и молитву, истинско покајање и јеванђелске врлине, Бог ће бити са нама и имаће коме да помогне, како је говорио блаженопочивши патријарх Павле.

И као што су нас снага вере и молитве наших праведних предака и отаца провеле кроз теснаце историје, тако је потребно да и данас, у свим прегнућима, послушамо глас Цркве, глас Господњи: ујединимо и

умногостручимо молитве за мир, за очување Косова и Метохије у Србији, за очување наших светиња. Ујединимо и умногостручимо своје молитве за живот у миру нашег народа свуда, да се наша или било чија страдања не понове. Знајте да је молитва верујућег народа за мир, молитва Цркве за мир, јача од сваког оружја. Архијереји и верни народ Српске Православне Цркве, чије прво име јесте Пећка Патријаршија, чврсто и непроменљиво су на становишту да је отуђење Косова и Метохије од државе Србије, посредно или непосредно, *de facto* или *de jure*, неприхватљиво. Молимо се Спаситељу и залажемо за заједнички живот, у међусобном поштовању и разумевању са косовско-метохијским Албанцима, јер ако у нашим душама има места и за једне и за друге, биће и на Косову и Метохији места за све. Знамо и то да у нашем народу и данас има довољно вере, довољно молитве и праведности, да сачува и нас и све око нас и у временима која долазе.

Стога данас ми, архијереји Пећке и Београдско-карловачке Патријаршије, односно Српске Православне Цркве, апелујемо да се напредак друштва, а пре свега народна просвета и култура, граде на јеванђелским темељима, на којима су и настале. Посебно позивамо на очување српског језика и ћириличног писма на којима је изграђена српска култура. Апелујемо да се нормира употреба ћириличног писма у јавном простору, као и да се обустави насиље над српским језиком и укину одредбе законâ који то насиље намећу, нарочито кроз противуставни закон који намеће такозвани родно осетљиви језик иза кога се крије борба против брака и породице као богоустановљених светиња и природних облика човековог личног и саборног живота. На јеванђелским темељима смо градили и изградили свој начин живота, свој етос, свој систем вредности, у коме су брак и породица, засновани на љубави према Богу и на међусобној љубави, претпоставка склада у животу народа, друштва и државе.

Драга чеда Светосавске Цркве, молимо се и за мир у Украјини, за престанак страдања и сукобљавања једноверне и једнокрвне браће, да непријатељство и мржњу замене пријатељство и љубав. Данас се Васкрсом Господу посебно молимо за Украјинску Православну Цркву, њену јерархију и њен верни народ, који су изложени неправди, насиљу и прогону. Сви ми заједно, и када страдамо и када се радујемо, драга браћо и сестре, никада не смемо да заборавимо чињеницу да је коначни одговор и кључ живота у Христовим речима: „Ово сам вам казао да у мени мир имате. У свету ћете имати жалост; али не бојте се, ја сам победио свет” (Јн 16, 33). Стога сви заједно, са анђелима, појмо песму победну:

*Христос васкрсе из мртвих,
смрћу смрт поразивши
и онима који су у гробовима
живот даровавши.*

Срећан, честит и благословен Празник желимо свему нашем верном народу, свима који чују речи Белог анђела: „Не плашите се! Исуса тражите Назарећанина, распетога. Устаде, није овде”. Где год да се данас било ко од нас налази, поздрављамо се поздравом вечне радости:

ХРИСТОС ВАСКРСЕ!

Ваши молитвеници пред Васкрслим Господом:

Архиепископ пећки, Митрополит београдско-карловачки
и Патријарх српски ПОРФИРИЈЕ

Митрополит дабробосански ХРИЗОСТОМ

Митрополит црногорско-приморски ЈОАНИКИЈЕ
Епископ сремски ВАСИЛИЈЕ
Епископ бањалучки ЈЕФРЕМ
Епископ будимски ЛУКИЈАН
Епископ банатски НИКАНОР
Епископ новограчаничко-средњезападноамерички ЛОНГИН
Епископ канадски МИТРОФАН
Епископ бачки ИРИНЕЈ
Епископ британско-скандинавски ДОСИТЕЈ
Епископ жички ЈУСТИН
Епископ врањски ПАХОМИЈЕ
Епископ шумадијски ЈОВАН
Епископ браничевски ИГЊАТИЈЕ
Епископ зворничко-тузлански ФОТИЈЕ
Епископ милешевски АТАНАСИЈЕ
Епископ диселдорфски и немачки ГРИГОРИЈЕ
Епископ рашко-призренски ТЕОДОСИЈЕ
Епископ западноамерички МАКСИМ
Епископ горњокарловачки ГЕРАСИМ
Епископ источноамерички ИРИНЕЈ
Епископ крушевачки ДАВИД
Епископ славонски ЈОВАН
Епископ аустријско-швајцарски АНДРЕЈ
Епископ бихаћко-петровачки СЕРГИЈЕ
Епископ тимочки ИЛАРИОН
Епископ нишки АРСЕНИЈЕ
Епископ буеносајрески и јужно-централноамерички КИРИЛО
Епископ Митрополије аустралијско-новозеландске СИЛУАН
Епископ далматински НИКОДИМ
Епископ осечко-пољски и барањски ХЕРУВИМ
Епископ ваљевски ИСИХИЈЕ
Епископ будимљанско-никшићки МЕТОДИЈЕ
Епископ захумско-херцеговачки ДИМИТРИЈЕ
Епископ шабачки ЈЕРОТЕЈ
Епископ западноевропски ЈУСТИН
Викарни Епископ моравички АНТОНИЈЕ
Викарни Епископ ремезијански СТЕФАН
Викарни Епископ мохачки ДАМАСКИН
Викарни Епископ марчански САВА
Викарни Епископ хумски ЈОВАН
Викарни Епископ хвостански АЛЕКСЕЈ
Викарни Епископ новобрдски ИЛАРИОН

Викарни Епископ јегарски НЕКТАРИЈЕ

Викарни Епископ липљански ДОСИТЕЈ

Викарни Епископ топлички ПЕТАР

ОХРИДСКА АРХИЕПИСКОПИЈА:

Архиепископ охридски и Митрополит скопски ЈОВАН

Епископ полошко-кумановски ЈОАКИМ

Епископ брегалнички МАРКО

Викарни Епископ стобијски ДАВИД